

رهبر انقلاب در دیدار اعضای

هیأت دولت سیزدهم:

شهید رئیسی الگوی مدیریتی برای دولت‌ها و مسؤولان است

صفحه ۱

استراتژ

دوشنبه ۱۸ تیر ۱۴۰۳
۲ محرم ۱۴۴۴
۸ جولای ۲۰۲۴
سال بیستم
شماره ۵۶۸۰
۱۲ صفحه
۵۰۰۰ تومان

دولت پزشکیان معمای هسته‌ای و منطقه‌ای را چگونه حل می‌کند؟

منطق جدید جایگزین استراتژی قدیمی

گروه سیاست‌ خارجی - ایران ممکن است تصمیم بگیرد که به طور دائمی یک کشور آستانه‌ای هسته‌ای باقی‌ماند.

به گزارش اکوابیران، دور اول انتخابات ریاست جمهوری ایران در آخر هفته گذشته با هیاهوی کمی برگزار شد. اما دور دوم انتخابات توجه‌های جهانی بیشتری را جلب کرد. در دوره‌ای از تنش‌های عمیق و تغییر اتحادها، نتایج این انتخابات آثاری در سراسر منطقه و فراتر از آن خواهد داشت.

پس زمینه انتخابات در خوش‌بینانه‌ترین حالت آشفته توصیف می‌شد. درگذشت رئیس جمهور سابق، ابراهیم رئیسی، در سقوط هلیکوپتر در ماه مه، همراه با فقدان جانشین، شکاف‌های عمیق داخلی را در کشور تشدید کرد که پیش از این با اعتراضات داخلی تکان خورده بود. ایرانیان چه از روی عصبانیت، چه از روی بی‌علاقگی و چه از روی انفعال، دور اول مشارکت بالایی نداشتند.

چشم‌انداز منطقه نیز به همین ترتیب در هم و برهم است. سیاست خارجی ایران با انگیزه‌های متضادی شکل گرفته است. از یک سو، مقامات ایران خواهان ثبات ظاهری در منطقه هستند، هم برای تسهیل گذار سیاسی و هم برای کمک به این کشور برای مقابله با تحریم‌های فلج‌کننده غرب. از سوی دیگر، ایران به محور مقاومت متعهد است، شبکه‌ای از بازیگران منطقه‌ای - از جمله حزب‌الله لبنان، حوثی‌ها در یمن و حماس در غزه - که به دنبال مقابله با اسرائیل و اخراج ایالات متحده از خاورمیانه هستند.

به نوشته پراجکت سیندیکیت، این تنش در رقص دقیقی که ایران، حزب‌الله و اسرائیل در ماه‌های پس از آغاز جنگ غزه درگیر آن بودند، آشکار بود.

شرح در صفحه ۱

ظریف: دنیا روش‌های تحریمی را کنار بگذارد

برای پست گرفتن نیامده‌ام

صفحه ۱

سرمقاله

جلال خوش‌چهره

«زمان طلایی» برای پزشکیان محدود است

زمان طلایی «مسعود پزشکیان» رئیس جمهور منتخب به سرعت سپری می‌شود. دیر یا زود با پایان ماه عسل خوشی‌ها و تعارفات معمول که مربوط به پیروزی انتخاباتی است، نوبت به نقد و نظرها درباره نگرش، شیوه اعمال سیاست‌ها و تیم دولت چهاردهم خواهد رسید. در آن هنگام که دیر نیست، پزشکیان با موجی از مطالبات مردم، حاکمیت سیاسی، جریان‌ها و طیف‌های هم‌سو و رقیب روبرو می‌شود. در این زمان است که رئیس‌جمهور منتخب به راستی خود را در محک آزمون قرار می‌گیرد؛ آیا رویکرد پزشکیان و تیم همراهش برخاسته از نیت و مطالباتی است که رأی دهندگان به او در انتخاباتشان دنبال کرده‌اند؟ یا بی‌توجه و شاید کم‌توجه _ به پایگاه انتخاباتی خود، به ورطه عمل‌گرایی در اندازه ایفای نقش "صلح‌کل" می‌افتد؟ وضعی که کم و بیش رئیس‌جمهور سلف او چنین شدند و به سرعت زیر تیغ منتقدان رفتند.

مثلی است میان سیاستمداران که «هر دستاورد بزرگ تا محقق نشده، یک رویاست».

حال رئیس‌جمهور پزشکیان بدون اکتفای صرف به ابتکارش برای ایجاد اصلاح در امور، لازم است «شجاعت» اجرایی آن را در عمل نشان دهد. در واقع شجاعت سیاسی در عمل کردن به وعده‌هایی است که به مردم داده می‌شود.

رئیس‌جمهور پزشکیان به پشتوانه سابقه حضورش در دولت و دستگاه مقتنه، نیک می‌داند که به قول "دنگ شیائوپینگ" معمار چین نو_ عبور از رودخانه با احساس کردن سنگ‌ها شروع می‌شود.

ادامه در صفحه ۱

در گفت‌وگو با جامعه‌شناس و استاد دانشگاه بررسی شد

جامعه‌درتله سقوط اخلاقی

صفحه ۱

وقتی کسی شکست را گردن نمی‌گیرد

تنش در اردوگاه اصولگرایی

صفحه ۱

طیب‌نیا اصلی‌ترین گزینه وزارت اقتصاد در دولت پزشکیان

امید دوباره به تجربه تورم تک‌رقمی

صفحه ۱

حماس:

توپ در زمین نتانیا هو است

اختلاف‌نظریایی با حماس وجود دارند» از شور و شوق این تحولات کاست.

حماس با وجود انعطاف‌پذیری در مرحله اول، تاکید دارد که توقف جنگ پاسخی به تضمین‌های مکتوب میانی‌ها در مرحله دوم است که قرار است طی آن باقی اسرای صهیونیستی که هنوز زنده هستند، آزاد شوند.

بر اساس گزارش‌های مختلف، مانع دیگری نیز وجود دارد و آن مخالفت تل‌آویو با خواسته‌های حماس مبنی بر عقب‌نشینی ارتش اشغالگر صهیونیستی از محور فیلادلفیا در مرحله اول قرارداد است. طبق گزارش واللا، تل‌آویو موافقت خود را با انتقال کنترل این محور به نیروهایی از تشکل‌های مختلف اعلام کرد اما این پیشنهادها موفقیت‌آمیز نبودند و حماس اعلام کرد که با حضور هیچ طرف خارجی در غزه موافقت نخواهد کرد. علاوه بر تمام اینها هنوز مسائل فلسطینی که در مقابل اسرای صهیونیست آزاد خواهند شد، تنظیم نشده است.

حماس روز چهارشنبه پاسخ خود به پیشنهاد آمریکا درباره تبادل اسرا و برقراری آتش‌بس در غزه را به میانه‌های مصری و قطری ارائه کرد و تل‌آویو اعلام کرد که این پاسخ را دریافت کرده و در حال بررسی آن است.

حمدان گفت: اگر پاسخ اسرائیل مثبت باشد، رسیدن به یک توافق دارای جزئیات زمان زیادی نخواهد برد. روزنامه عبری «یدیעות آحارونوت» صبح امروز در گزارشی نوشت، دیوید بارنیا، رئیس موساد به طرف‌های میانجی اعلام کرد که برای حصول پیشرفتی در مورد پیشنهاد آتش‌بس در نوار غزه، حماس باید با چارچوب پیشنهاد شده بدون هیچ تغییری موافقت کند.

وب‌سایت عبری «واللا» نیز صبح امروز در گزارشی اعلام کرد، حماس موضعگیری خود درباره قرارداد تبادل اسرا را ملایم‌تر کرد اما هنوز بر توقف جنگ در نوار غزه اصرار دارد.

واللا در ادامه گزارش داد: پس از چند هفته رکود در مذاکرات، حماس قبول کرد از یکی از خواسته‌های اصلی خود یعنی تعهد به برقراری آتش‌بس دائمی در مرحله اول قرارداد تبادل اسرا صرف‌نظر کند و بلافاصله اسرائیل، رئیس موساد را به دوحه اعزام کرد.

این وب‌سایت اسرائیلی همچنین اعلام کرد، با وجود یوشی‌بینی دوباره درخصوص امکان دستیابی به توافقی در آینده نزدیک اما نمایان نتانیا هو، نخست‌وزیر زمانی با انتشار بیانیه‌هایی از طریق دفتر خود مبنی بر اینکه «هنوز

برای مقابله با اشغالگران است. این چهره حماس در ادامه تاکید کرد: ما اکنون درخصوص مذاکرات با نتانیا هو و بارنیش رویه‌رو هستیم و توپ در زمین آنها است، اگر رژیم اشغالگر به حملات خود علیه نوار غزه ادامه دهد، مقاومت به مقابله با آن ادامه خواهد داد. او گفت: پیشنهادی که ارائه شد، در راستای منافع مردم ما است و این در روزهای آینده آشکار خواهد شد. همچنین نزال تاکید کرد: سران رژیم اشغالگر اسرائیلی وقت‌کشی کرده و سعی دارند آنچه را جنبش ارائه کرد، تحریف کنند.

این مسوول حماس با تاکید بر اینکه حماس در مورد قرارداد تبادل جدی است، گفت: حماس جزئیاتی ارائه نخواهد کرد تا مذاکرات شکست نخورد.

او افزود: البته تغییرات اساسی در پیشنهاد آتش‌بس و قرارداد تبادل اسرا اعمال نشده است.

«اسامه حمدان» یکی از مسوولان حماس روز جمعه با اشاره به اینکه پاسخ حماس دربردارنده برخی ایده‌ها برای رفع اختلاف‌نظرها است، گفته بود، «حماس منتظر دریافت پاسخ اسرائیل به پاسخ خود در روز جمعه یا شنبه است.»

یکی از مسوولان جنبش حماس اعلام کرد که این جنبش منتظر پاسخ رژیم صهیونیستی به پیشنهادش برای آتش‌بس در غزه است. یکی از وب‌سایت‌های عبری در گزارشی تاکید کرد، با وجود اینکه حماس موضعگیری خود را ملایم‌تر کرده اما هنوز بر توقف جنگ در نوار غزه اصرار دارد.

به گزارش ایسنا، پس از پنج روز از موافقت اولیه جنبش حماس با بخش اصلی طرح آمریکا برای متوقف کردن جنگ مستمر علیه نوار غزه، یکی از مسوولان این جنبش که نخواست نامش فاش شود، امروز یکشنبه به خبرگزاری رویترز گفت: حماس منتظر پاسخ اسرائیل به پیشنهادش درباره برقراری آتش‌بس در نوار غزه است.

این مسوول حماس اظهار کرد: ما پاسخ خود را با میانه‌ها در میان گذاشتیم و منتظر پاسخ اسرائیل هستیم.

«محمد نزال» عضو دفتر سیاسی حماس نیز در مصاحبه‌ای ویژه با شبکه ماهواره‌ای «فلسطین‌الیوم» اظهار کرد: حماس پس از ارائه پاسخ اخیر خود به میانه‌ها در مصر و قطر، با گروه‌های فلسطینی رایزنی کرد و این رایزنی‌ها نشان‌دهنده موضعگیری سیاسی یکپارچه آنها

اخبار

پاپ فرانسیس:

حال دموکراسی بد است

رهبر کاتولیک‌های جهان دیروز با بیان اینکه حال دموکراسی بد است، به سیاستمداران تاکید کرد تا پوپولیسم را کنار گذاشته و با هم به منظور ایجاد جامعه‌فوی‌تر و مقابله با بی‌تفاوتی رای‌دهندگان همکاری کنند.

به گزارش ایسنا، پاپ فرانسیس، رهبر ۸۷ ساله کاتولیک‌های جهان در شهر «تریست» در شمال شرقی ایتالیا است که چهارمین سفر او در این کشور در کمتر از ۲ ماه گذشته محسوب می‌شود.

به نقل از خبرگزاری رویترز، این سفر در داخل ایتالیا در حالی انجام شده که پاپ فرانسیس برای سفری ۱۲ روزه به سراسر آسیا در ماه سپتامبر آماده می‌شود که طولانی‌ترین سفر وی محسوب خواهد شد.

پاپ همچنین گفت که بسیاری از مردم احساس می‌کنند از دموکراسی محروم شده‌اند و فقرا و ضعیفان به حال خود رها شده‌اند.

رهبر کاتولیک‌های جهان در ادامه افزود: «مشخص است که حال و وضع دموکراسی در جهان خوب نیست. یک دموکراسی سالم باید از تفاله ایدئولوژی دوری کند و از حزب‌گرایی دور شود و به جای آن گفت‌وگوی معنادار را پذیرا شود.»

وی با تاکید بر آسیب‌های ناشی از فساد و بی‌قانونی‌های سیاسی ادامه داد: «فریب راه‌حل‌های آسان را نخوریم. بیایید در عوض به منافع عمومی علاقه‌مند باشیم. آموزش اهمیت ارزش‌های دموکراتیک به کودکان مهم است.

بی‌تفاوتی سرطان دموکراسی است.»

رهبر کاتولیک‌های جهان قرار است در سپتامبر به اندونزی، پاپوآ گینه‌نو، تیمور شرقی و سنگاپور برود.

جناب آقای ژوین صفاری سردیر محترم روزنامه ابتکار

درگذشت پدر گرامیتان که از خود خوشنامی، مهربانی و فروتنی را به جا گذاشت بسیار اندوهگین بود.

بی شک حضور او در دنیای دیگر نیز تولدی دیگر است.

این بارزترین تفسیر فلسفه آفرینش در فراخانی بی‌کران هستی و یگانه راز جاودانگی است.

اما سنگینی بار فقدان حضور ایشان در این جهان قابل وصف نیست و از خداوند منان برای شما و خانواده محترم صبری به همان وسعت طلب می‌کنیم و برای روح آن عزیز آرامش خواستاریم.

همکاران شما در روزنامه ابتکار

یادداشت

کیهان‌بزرگ*

یک خط فکری در غرب و بعضا در داخل معتقد است که قوه مجریه نقش جدی در تعیین رویکردهای سیاست خارجی ایران ندارد و لذا تغییر عمده‌ای در این حوزه بعد از انتخابات ریاست جمهوری اتفاق نمی‌افتد. ریشه این تحلیل غلط به فهم نادرست از مبانی و درجه بهم پیوستگی دو عنصر «قاعده» (substance) و «روند» (process) در

پیشبرد سیاست خارجی کشورمان برمی‌گردد. به لحاظ «قاعده» و کلان، موضوعات استراتژیک جاری سیاست خارجی، همچون برجام (توافق هسته‌ای)، نوع رابطه با آمریکا و غرب، نگاه به شرق (چین و روسیه)، و نهایتاً روابط منطقه‌ای و محور مقاومت، در حوزه تصمیم‌گیری رهبری و شورای عالی امنیت ملی است. اما به لحاظ «روند» و اجرا، چگونگی پیشبرد این موضوعات در حوزه اختیارات قوه مجریه است. چون این قوه (به ویژه وزارت امور خارجه) منابع مالی، ابزارها، و ظرفیت‌های تخصصی سیاسی و اقتصادی لازم در اجرای این موضوعات سیاست خارجی را در اختیار دارد.

در همه این موضوعات، مسئله مهم چگونگی برقراری «پیوند» و «تعادل» بین دو عنصر بازدارندگی تهدیدات و تولید امنیت (قاعده کلان سیاست خارجی) از یک سو، و ضرورت تعامل با جهان برای رشد و توسعه اقتصادی و تولید ثروت (روند اجرای سیاست خارجی) از سوی دیگر می‌باشد. عدم توجه به اجرای «همزمان» و «متناسب» به این دو جنبه سیاست خارجی اغلب منجر به تضاد دیدگاه‌ها و بروز انفعال در پیشبرد امور خارجی کشورمان شده است.

نخست، موضوع برجام به لحاظ «قاعده» و کلان، در چهارچوب توسعه امنیت انرژی، استقلال صنایع بنیادی و غیره، و همچنین مقابله با زیاده‌خواهی غرب در مسدود کردن پیشرفت برنامه هسته‌ای کشور قرار می‌گیرد.

سیاست خارجی ایران بعد از انتخابات

اما به لحاظ «روند» و اجرا، در چهارچوب رفع تحریم‌ها و رشد اقتصادی برای تأمین رفاه جامعه مطرح می‌شود. به همین دلیل، تقلیل موضوع برجام به یکی از این عناصر منجر به تضاد دیدگاه‌های سیاسی در داخل کشور شده است.

دوم، موضوع رابطه با آمریکا به لحاظ «قاعده» و کلان، با توجه به سابقه دشمنی آمریکا در اعمال سیاست‌های همچون «تغییر رژیم» و فروپاشی ایران از درون یا کاهش نقش ژئوپلیتیک منطقه‌ای کشور از طریق تقویت نقش رقیب و دشمنان، به حوزه کلان دفع تهدیدات سیاسی-امنیتی خارجی مرتبط می‌شود. اما به لحاظ «روند» و اجرا، به دلیل نقش آمریکا در مسدود کردن موقعیت‌های کشورمان در دستیابی به سرمایه و تکنولوژی در عرصه جهانی و همچنین استفاده از ابزار تحریم‌ها برای فشار بر ایران، قوه اجرایی کشور خود را موظف به مدیریت روابط و تنش‌ها با آمریکا (چه بسا حداقلی) به منظور خروج از بن‌بست‌های اقتصادی می‌داند.

سوم، موضوع نگاه به شرق به لحاظ «قاعده»، در چهارچوب ضرورت تقویت روابط با جهان «غیرغربی» (جنوب جهانی) برای تأمین منافع کلان ژئوپلیتیک کشور در عصر بی‌نظمی جهانی صورت می‌گیرد. اما به لحاظ «روند» و اجرا، این موضوع در حوزه تعامل دولت برای کسب سرمایه، تکنولوژی، و صدور انرژی و کالا در شرایط اعمال تحریم‌های سخت غرب ساماندهی می‌شود. نهایتاً چهارم، موضوع روابط منطقه‌ای و تقویت محور مقاومت در منطقه به لحاظ «قاعده»، به مسئله تقویت قوه بازدارندگی ایران برای دفع تهدیدات آمریکا، اسرائیل و تهدیدات غیرمتعارف افراطی و تروریستی (مثل سرکوب داعش) از طریق تقویت نیروهای سیاسی دوست و متحد در منطقه مرتبط می‌شود. اما به لحاظ «روند»، همین موضوع به لحاظ عملی تعاملات گسترده اقتصادی و سیاسی کشورمان با دولت‌های عربی و ثروتمند حوزه خلیج فارس را به تأخیر می‌اندازد. چون تقویت جنبش‌های غیردولتی حوزه محور مقاومت، آسیب‌پذیری سیاسی-امنیتی این کشورها را افزایش می‌دهد و لذا آنها انتظار دارند تا ایران حمایت از این نیروها را متوقف کند.

واقعیت این است که موضوع بازدارندگی و تأمین امنیت در همه جای دنیا در اولویت‌های کلان سیاست خارجی و روابط بین‌المللی یک کشور قرار دارد.

*استاد روابط بین‌الملل